

TÁROGATÓ.

VEGYES TARTALMU LAP,
a gazdasági egyesület, vidéki- és városi nőegylet, s a Szamos-Tisza hát közlönye.

Megjelenik:
Hetenkint egyszer Kedden.

Szerkesztői iroda:

Kiadó-hivatal

hová a hirdetések és előfizetési pénzek utasítandók: templom-utca 548 sz.

Előfizetési feltételek:

Helyben egészévre 4 ft. félévre 2 ft. negyedévre 1 ft. 10 kr.
Vidékre postán, egészévre 4 ft. 50 kr., félévre 2 ft. 25 kr.,
negyedévre 1 ft. 15 kr.

Egyes szám ára: 10 ujkr.

Kovács Márton

felelős szerkesztő s kiadó.

Hirdetések ára:

hasábos gármonsor egyszeri hirdetésnél csak 6 kr. kétszeremél 5 kr.
Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr.
A nyilttérben a háromhasábos gármonsor beigtatási díja 20 kr.

I. KÖRÖZVÉNY.

A megyei hatóságtól.

2022/1864

A szamosközi járás 3-ik kerület szolgabírójának f. hó 14-én 302. sz. alatt kelt jelentése szerint, Szarazberek község határán f. hó 8-án, egy 3 éves deres szőrű herélt ló bitang-ságban találtatott.

Mi is azzal tétetik ezennel közhírré, miként a lehető tulajdonos, a kérdéses lóhoz tulajdon jogát, említett járás szolgabírójára elött annyival inkább mielőbb beigazolni igyekezék, minthogy különben az, f. évi jun. 20-án nyilvános árverés útján el fog adatni.

Szatmárt május 21. 1864.

69/1864

Dobra helységben f. hó 26-án éjjel több odavaló lakosok lovai a dobrai határról ösmeretlen tettesek által ellopott.

A lovak leírása következő:

a) Egy 3 éves világos sárga kanczaló, a homlokán egy kis fehér pont, a hátulsó bal-lába szárközéppig kesely.

b) Egy 8 éves feketeszőrű kanczaló, a hátulsó bal tomporán K. D. bélyeg.

c) Egy 10 éves feketeszőrű herélt ló, a hátán nyeregtrés, a hátulsó bal tomporán D. bélyeg, a jobb pofája zabokától van megvágva.

d) Egy 8 éves herélt pej ló, a hátán nyeregtrés, a hátulsó jobb tomporán farkas marás látható.

Kelt Dobrán, május 29. 1864.

P.-daróczi legelőről f. hó 22-én pásztor elől egy 8 éves világos pej herélt ló, széles faru, kicsiny serényű, eltévedt, feltalálás esetében tudassák P.-daróczi főbíróval.

633/1864

László Ferencz szentmiklósi lakos kárára f. hó 21-én, az erdődi határról elveszet egy 3 éves piros pej, középtermetű, bal szemöldökén forradás helyét viselő kancza lónak köröztetése köztudomásra hozatik.

Kelt Szakaszon május 25. 1864.

EGY ESET TÖRVÉNYKEZÉSÜNKBŐL.

Ezen kitűzött céljaimon túl annyival kevésbé kívánok terjeszkedni, mivel nem egészen oszthatom azok véleményét, kik törvénykezési bajaink okát egyedül és feltétlenül a jelen bírói személyzetben keresik; azon szerencsétlen viszonyok fejtegetésére nézve pedig, melyeknek őszhatása meggyőződésem szerint, e kór állapotot eredményezte; a jelen időt nem

tartom alkalmasnak. Anélkül azonban, hogy ezen s több törvénykezésünkben naponkint előforduló bajok okát tüzetesen vizsgálást alá venném, szabad legyen nekem személyekre vonatkozás nélkül általánosságban megjegyzem, miszerint nagy mértékben súlyosbítja a bajt azon körülmény, miszerint a fentforgó politikai okok befolyása mellett, az újabb időben, az alsóbb bíróságoknál sok oly egyének jutattak bírói székbe (tisztet a kiveendőknél) ki egészen különböző eddigi pályájuk mellett, törvénykezési ügyekkel nem foglalkozván, az igazság kiszolgáltatás elveiről, céljáról gondolkozni alkalmuk nem volt, s ennél fogva, sem elméleti, sem az életben alapuló gyakorlati képzettséggel s a bíróban mulhatatlan megkiváncsoltatott önálló véleménynyel nem bírván, minden befolyásnak könnyen engednek. Szabad legyen megjegyzem, miszerint, ha bár előmerem is azt, hogy a bajnak oka nem egyedül a bírói személyzetben rejlik is, mindazonáltal, bár nem tartozom is azon jámbor hívók közé, kik a bírói kötelesség teljesítésére nézve, a magyar becsületességben kötelező szabályok nélkül is elegendő biztosítékot látnak; azon érdelemtől vagyok áthatva, miszerint jelen szomorú viszonyaink között, egy hazáját igazán szerető, s hazája becsületét szíven hordozó magyar bírónak sem szabadna észébe jutni, törvényeink s különösen az eljárási szabályok lehető hiányait kötelessége mulasztására, vagy hivatali visszaélésre felhasználni, sőt minden erejét oda kellene fordítania, hogy gyors, pontos és részrehajlatlan eljárásával pótolja ki a lehető hiányokat, s tartsa fenn törvénykezésünk hitelét. Ha eként lennének lelkesülve bírónk, az esetben törvényeink hiányai mellett sem nyulnának évekre a perek, s egynehány sorból álló ítélet vagy végzés meghozatalára, nem kellene sokszor egy egész év, sőt néha évek; s parányi előfigyelem elmulasztása miatt, nem kellene több évi költséges eljárás eredményének meghiusulni.

És végre szabad legyen megjegyzem, miszerint a fentebb elmondott esetenél, én az elhasztást legjobb akaratom mellett sem látom aként indokolva, hogy azon ügye hosszas folyása miatti gyanujai és kétségei között az illető felperes megnyughassék, s az akadály elháríthatatlanságáról, az okok kényszerítése által meggyőzőssék; sőt nekem nygtetszik, hogy igen kevés figyelemmel a felmerült akadály elhárítható lett volna, ha a gondnok leköszönéséről már az árverési hatánap előtt ertesült törvényszék, újabb gondnok kinevezése, vagy alkalmas gondnok találatásig előfordulható szükség esetére az árvák érdekének saját tisztí ügyésze általi képviseltetése iránt kötelessége szerint, azonnal intézkedett volna. Nem szabad feltennem, hogy az elhalasztó végzést más indok eredményezte volna, mint az árvák érdeke iránti kötelességszerű kiváló figyelem, mind-

azonáltal nem vagyok képes magamnak egészen megmagyarázni, hogy az utólag oly szigorú figyelmet tanúsított törvényszék, mikép mulaszthatta el az előfigyelmet? midőn a kiskorúak érdeke, felperes joga sérelme, s az igazságki szolgáltatás hátránya nélkül biztosítható lett volna, holott, mind felperes végrehajlási jogának előmozdítása, mind az árvák érdeke megővése, egyiránt oly hivatalos kötelességét képezi, melyet szemelől az érdeklettek jelentése, vagy folyamodása nélkül sem lehetett volna perezig is tévesztenie. Az elhalasztás indokolása tehát oly vád, melyet a törvényszék maga ellen emel, s melyért még is nem a törvényszék, hanem a szerencsétlen felperes lakol; én pedig megvallom, nem tudom összeegyeztetni törvényes meggyőződésemmel, hogy midőn bár kire nézve is, a jogi védelem elmulasztása, súlyos következményeket von maga után, addig az árvák jogai képviselőre hivatott hatóságnak, büntetlenül sőt az ellenfél kárára halasztási hatállyal lehesen kötelességét elmulasztani. Ami pedig azon önként felmerülő kérdést illeti, ha vajon jelen esetben eljárásával hasznos szolgáltatott tette a törvényszék az árvák érdekének? bátran kimerem mondani, hogy nem. Mert nem is tekintve azt, hogy az elhalasztási végzésben is érvényesített méltányosság kívánatánál fogva az elhalasztott árverési hatánapoknak hírlapi költséges visszahíresztelése az ő terhekre fog történni, s ezenkívül az újabban kitűzendő árverési hatánapok hasonlólag hírlap útján újabb hirdetésével a szinte általuk veicelendő végrehajlási költségek tetemesen növekedni, könnyen átlátható, hogy az ily eljárás a törvényszék végzéseinek és híreszteléseinek hitelét végzetlenül csökkenti és könnyen azt eredményezheti, hogy az elhalasztott árverésre igen szép számmal megjelent vevők közül, vagy egynek sem, vagy aránylag sokkal kevesebbnek lesz kedve, a megjelenéssel járó utazás költségeit és ideje vesztését kockáztatni, s ennek ismét azon következése lehet, hogy az elhalasztott előbbi hatánapokon talán illő áron eladathatandott jószág, ismét csak az árvák kárára fél áron leszen eladandó, következésképpen a törvényszék eljárása felperesnek kétségtelenül az alperes árváknak pedig a legnagyobb valószínűséggel tetemes kárt eredményezett.

Szatmárt május 16. 1864.

Madarasi László,
ügyvéd.

KÁLVIN TEMETÉSE UTÁN HÁROMSZÁZ ÉVVEL.

A református-ok Szatmárt, május 29-én délelőtt, Kálvinnak a reformátorok egyikének, következő szertartással vitték meg a hála és kegyelet tartozott adóját.

A vallásos érzelmeket fölköltő „Jövel szent lélek ur Isten” egyházi ének után a közönség ellekkesedve éneklé el a diacon-

éneket, mely ezer példányban kinyomatva, a buzgó hívek közt szétszórtatott, melynek készítésével, Bartók Gábor gymnasiumi igazgató tanár volt megbízva; mely Tézarámban olvasható.

A négy vers-fogat elzengte után, a helybeli dalárda szintén alkalmi éneket énekelt ékesen és műzálással, s miután a szent énekek mennyhez emelkedének; szó-zékre lépett n. t. Berki István ur, és szivemelő könyörgése után, szent leczkélül fölvette az igéket, melyek irva vannak Dániel XII: 3. versében ekképen: „A világosságokat igazságra vezérel, fénylik a csillagok, örökön örökök”. A jeles beszéd bevezető részében, művészi szabadsággal emelte ki Kálvin életrajzából a legszükségesebb pontokat; a szent beszédben világosan, érthetően és lélekgyőző okokkal mutatta meg a Reformatio csilhatatlan hasznait; a zárrészben ellelkésedve s lelkesítve adta elő a keresztyén ember kötelességeit.

Isteni tisztelet után, a buzgó nép a gymnasium udvarára gyűlt össze; hol — miután a növendékek Szász Károly énekéből egypár dallogatot igen szépen eléneklének: Zombori Gedő tanár ur, történelmi életrajzát adá a szegény, bölcs és lánglelkű nagy reformatornak. A saját becsü mű itt következik:

Emlékezzetek meg azokról, kik nektek szólták az Isten beszédét” szól Pál a zsidókhöz küldött levele XIII r. 7-dik versében, s ma a keresztyén világ emlékezete szent áhitattal borul le a geni teretű egyszerű sirhantjára, melyet nehány hűvelők nagyságu kő tetején egyetlen C betű jelöl. Ő hagyta meg, hogy emléket ne emeljenek, tudta, miszerint tetteinek emléke a nagyszerű eredményben örökre élni fog.

Öszvegyültetek ti is ifju barátaim lelkesülni és eltanulni azon nagy elveket, melyek Kálvint vezérelték, s melyeknek szellemi ereje által ő a kor s viszonyok minden akadályain keresztül csaknem ember fölötti erővel egy öszverongált kezdő köztársaság felvirágzását s ezredkekkel daczoló szép egyházi alkotmányunkat megalapította.

És ez így helyes!

Ha emlékeztünkben többször idézzük azokat, kik nekünk anyagi kincseket hagytak örökségül; nem volnánk-e az egyháznak hálátlan gyermekei, ha nagy reformatorunknak nem szentelnénk pár kegyeletes percet?

Nem szenteknek, hanem csak embereknek

nézzük őket, s azt mondjuk, hogy a mi tetteikben nagy volt, azt Isten munkálta általok, s erejük csak azon célra volt adva, melyet idvezítőnk jelölt, „mert senki sem vethet más alapot, mint a mit a Jézus Krisztus”.

Nem ünnepezzük-e meg az apostolok emléket, valahányszor tetteiket mintáynul mutatjuk fel, hogyan ne ünnepezzük hát a nagy Kálvin emléket, ki már 1532-ben anélkül, hogy Lutherről tudott volna többet, mint nevét, megkezdte franciaország reformációját s a romokból rendíthetetlen következetességgel, tiszta észszel, nagy tudományyal, s csaknem minden erőfeszítéssel muló önmegtagadással az emberiség számára kihozta a szabad egyházi alkotmányt és a hitet.

Ugy néztek a reformatiót, mint nem csak egyoldalú hitújítást, hanem oly nagyszerű mozgalmat, melyben az emberiség összes szellemi jogait követelte vissza, s a mely tevékenységre ébresztette az elnyomott népeket, hogy megiffult a bilineseket szétört emberi elme. Mindenütt irodalmi nyelv keletkezett, melyeken az apostolok kényszerültek a nemzetek nyelvén szólani; általános lett a tudomány művészete; a büszke várurak kezéből kihullott a kard, s szikla váraikból a völgybe szállottak.

Valóban ünnepezzük megemlékezésünk nem csak a miénk; de az egész művelt európaé lehet; mert mindenik felekezet tudománya és műveltsége jelen állását a keletkezett újegyház tudományos munkásságának köszönheti; mely által kényszerülve volt, hogy haladás és szabadvizsgáldás által biztosítsa fenn maradását. Az újegyház önállóságát védve a nemzeti függetlenségek törvényes útján jelölte ki.

Ki volna ki már ma azt állítaná, hogy a minden uralomnál hatalmasabbá lett egyházi hatalmat melyet királyok és császárok népek és zsinatok meg nem törhettek; világi fegyverek és hatalom nélkül — egyedül az eszme fegyverével megtudták volna dönteni egyes emberek, mással mint Isten kezével.

Vagy kimerné a reformatio tulajdonítani az országban omlott verpatakokat? A kor szelleme okozta azokat, mert európa minden fejedelmének gondolata terület változtatási tervekben forrott. Ha a reformatio hangot nem ad a nemzetnek: rövid küzdelem után megdült volna a szabadság, s temetői esend lett volna az elnyomott jogok elhullott hősök sírjain! A

reformatio egyítette a fejedelmeket, s a kitörni készülő harczilángnak más irányt adott.

Nézzünk a társadalmi és családi életbe. Szörnyűség!

A romlottság mint büszhődt lég járta be a népek minden rétegét, áruba bocsátották a legszentebbeket. A honnan az erény szavának kellett volna hangzani, onnan a förtelen torz arcza bámult a jobb lelkek elé. Köznapi eszköz lett a gyilkok, mérég, rablás és erőszak. „Jaj nekem ki ad elég könnyet szemeimnek, az ur szőlője el van pusztulva!” Így kiált egy főpap.

Már ha ez erkölcsi romlottság tovább így halad, mi lett volna a világból. Megkellett állítani, és Isten megállítá a reformatiorok ajakán. A vallást mely az előtt arra volt eszköz, hogy az emberiség butává tétessék, a szellemi mozgalmak iránycsillagává kellett emelni.

Minő nagy szerepe volt ebben a reformatio legnagyobb emberének, ki mint szavakban tettekben új Ilyés állott szembe korának vétkeket szenvedélyeivel; mennyit működött, mennyit küzdött, mily önfeláldozással adta életerejét a köz jóra, minő ernyedetlenül munkált, miként dolgai közt jogosan mondhatta ki: „ha így megy, elfelejtem színét Isten kedves napjának;” milyen kis zajt csinált, s mégis munkájának mekkora eredménye koszoruzza most nevét; minő tudományos készültség, s mellette minő egyszerűség, úgy hogy soha sem akart más lenni, mint Genfben az ur egyszerű szolgája!

Bizony nagy ember volt, s mennyi lelket emelő gondolat, mily nemes buzgalom és tantoríthatatlan hűség, mily elszántság és törhetetlen lélekerő olyan példátlan áldozatkészség és lemondás mint a milyennel Kálvin megvásárolta az emberiség lelki szabadságát, nem nem vesztet el úgy hogy kegyeletos emlékeztünk tárgyává ne tegyük.

Jertek Kálvin jelleméhez ifju barátaim tanuljatok hitet, reményt, munkás szeretetet most a nehéz időkben.

Vele együtt ma, midőn a reformatio nagyszerű eredményeit már látjuk, emlékezzünk mindazokra, kiknek a magyar protestáns egyházak megalapítását köszönhetjük.

Száljatok lelkünkbe nagy szellemek, kik nekünk a roppant örökséget hagytátok, mely lelkünket gazdagította üdvvel és tudományyal.

Emlékezzünk Kalvinra a szegény bűnös halandóra, de a ki méltó volt hirdetni Isten igéjét, és dicsőséget szerezni Isten szent nevének.

(Folytatatik.)

TÁRCA.

ÉNEK

KÁLVIN háromszázados emlék napján.

Énekelték a szatmári ref. Egyház hívei
1864-dik évben május 29-én.
(Ad. notam: Perelj uram perlőimmel.)

I.

Nagy Isten! Te egy szülötted
Emberid közzé küldötted,
Hogy a babonák gyász föllege
Szétoszlassék, — s az üdv kék ege
Nyiljék föl a hívők előtt;
S hogy nyerjenek szellemerőt,
Kik a tiszta ismeretnek
Forrásához törekvesznek!

II.

A föllegek szétoszlanak,
Szavára a Jehovának;
Az igazság napja fönnegett
A keresztyének üdvé végett.

De ezeröttszáz év körül
Föllegtábor jó s tömörül:
A sötétben, az ármánynak
Dæmonai szerte járnak!

III.

Krisztus tiszta vallásának
Hősei síkra szállának; —
Ezrenként hulltak, kik a bűnnek
Tért nyitának és sirt hitünknek!
Kiszállt Lyra és Melanchton
Kálvin János, Luther Márton: —
S a babona legyőzetett
Szent hitünk nyert új életet!!

IV.

Virassz Istenünk fölöttünk;
Hogy a mit fölőpftettünk,
Többé az ármány meg ne rontsa
A hit hőse vérét ne ontsa!
Perelj uram perlőinkkel
Te is harczolj ellenünkkel.
Ha te velünk, ki ellenünk?
Oh te vagy nekünk mindenünk!

Bartók G.

A MEGÖLETETT KIRÁLYNÉ.

Történelmi beszély.

Porcsalmy Somától.

(Folytatás és vége.)

Megbolygattatott a hamuban lappangó szikra. Erős szelvéssz jött s elkapta azt, láng bori-totta el az egész ország részeit csakhamar.

A Bán az öszzeesküdtek számát önmagával nevelte.

Rövid idő múlva, egy sápadt alak közelg a királyilak felé; úgy látszik, nehéz gondfellege szállt arca egére, s keblét valamely titkos fájdalom dulja. Az alak főuri személynek látszik lenni, ki egyenesen a királyné szobályaiba lép.

— Itt állok előted királyné — szólta a főuri egyén — ki nem más mint Bánk Bán — itt álok előted, mint általad megbecstelenített férj, mint egy szivig vérző áldozat, ki a jótétemény helyett, a rut hálátlanság díjját érezi. Nőmet, az erény királynéját, át veddel undok öséséd nemtelen indulatának, im addad el gonosz tetted jutalmát saját kezeimből....

A királyné vérezőnben fetreng, a gyilkostör eloltá az életet....

A bán a bosszu kielégítésén, elégtelt kebellet sietett el a szomorú helyről.

LEVELEZÉS.

Nagyvárad, május 28. 1864.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Valahára ismét csak összefüzettem és néztem egy kis levélre valót, mit is szonnan sietek közölni a „Tárogató” érdemes olvasóival; de hogy valami különös újságot ne várjanak, előre kijelentem, hogy egész levelem a kiálhatatlan mindennapiasság naplójából van kiszedve.

Mivel a helybeni jogászok „Vára d” című albumára Szatmáron is voltak kedves előfizetők, kötelességem kijelenteni, hogy a szétküldött példányok mellé esatolt sorsjegyek közül, egy nagyváradit urhölgy sorsjegyének kedvezett a szerencse istenasszonya, övé lévén a f. hó 15-án több lóraguak előtt, a Casino termében 1555 szám közl huzatott ki 182. sz. sorsjegy. Tisztajövdelem volt akkor 700 és egynehány forint, ide nem számítva az elkésett megrendeléseket; mely összeg a központi segélyző bizottmányoknak át is adatott.

Alig hagya el városunkat Kireh Róza kisasszony, ki többek közreműködése mellett, egy meglehetősen jövedelmezett hangversenyt adott zongorán, — a Polinusz kolozsvári szántársulata érkezett meg, megkezdvén előadását a nyári színházunkban. Bánk Bán-nal. A jól sikerült darabot jó teliessen öltözködve hallgattuk végig, mert akkor még oly idők jártak, mint minő szokott lenni, ha a szánut elmulik, s reá egy kriminális hideg szeles és zuzmorás idő következik. Szőlőhegyünk első hajtásait tökéletesen lefagyasztotta a tavasznak csufolt tél, úgy, hogy gyümölcse sem igen számolhatunk. Most már csak meglehetősen tavaszi idők járnak, de ez nehezen segít már bortermelő városunk vesztéségén.

E hó 15-án tűz volt, s a lángok martaléka lett egy nagyszerű raktár, benne kitudja hány élővel?! Azonban ne tessék gondolni, hogy valami dehány vagy más ilyenféle nagy raktár volt tömve emberekkel... világot sem, csak egy — — na hogy kimondjam, rongy magazium; de két lábú teremtes egy sem volt benne. Azonban tréfa a mi tréfa, de ez igaz, s azért hogy csak rongy raktár volt, kitudja mennyi nevezetes valami éghetett el benne, hány váltó, szerelmes levél és mitentudom lett volna abból? No de azért talán csak nem lesz drágább jövőre a papiros, s hiszem, hogy ebből nem szenvedünk oly hiányt, mint egyébből.

Városunk állapotáról sem íratok valami regényest, mivel naponként szaporodik azok száma, kik így sőhajtának nyomoraik között: „hej de másként volt akkor, midőn vendégtől hemzsegték termeink!” Mert tessék elhinni, oly fátszerű valami az e városban, hogy itt minden gazdag ember — helyt adva itt a kivételeknek — egyszer csak azon veszi magát észre, hogy megbukott.

A múltévben szokássá vált gyufázással az idén felhagytak kivéve azokat, kik ezt akkor is csak pipát gyújtani használták, s most néha-néha csak felakasztja, vagy vízbe fojtja egy-egy életunt magát. Persze, hogy ennek nem a megunt boldogság, vagy meg esalt szerelem az oka, mert hiszen kell is most olyan nagygyára a szerelem, inkább arról gondoskodik most a jámbor halando, jut-e holnap egy kis spinóra való. Spinóra?! esodálkozik a magyar olvasó! spinót bizony! elmúlt a töltött káposztás és pörkölt husos világ, ez csak addig járja meg, míg az észszel a gyomor és érszény ki nem civilizálódott! na de köztünk legyen mondva, a mi gyomrunk csak vissza-vissza korog abba a civilizálatlan zsíros korba most is.

Megérkezett a király Halicsból, népét nagy zavarban találá. Mélyen sebzete szívet szerencsétlen neje váratlan sorsa, de a nehéz idők türelmes próbára tévék, a köztülmények engedést parancsolván*).

— Megjelentem előttem igazságos király — mondá Bán — reád bizva magamat. Azt mondád távoztoddal, hogy igazsággal kormányozzam országodat; ime a bünt, melyet a királyné öcsce által követett el, megbünttettem a királynében mint fő tényezőben, maga a terv végre hajtója megszökvén, most már te büntess engemet vétségemért.

A király nagy arcváltozás nélkül végig hallgatta a Bán beszédét.

— Bánk Bán! Bizom a te hívségdben, előadásod s a dolog tényállásából tudomást merítve, addig is míg visszatérünk a szentföldről, midőn a dolgot még alaposabban megértendem fogadd kegyelmemet. Járj el tisztbben híven ezután is.

* * *

Már rég a pogány bitorolta a szent földet, hol megváltónk született és élt.

Helena N. Constantin anyja a szent sir fölé kolostort állított, hol maga és hatalmas fia porba omolva imádták a megváltót.

Seregesen tódultak a zarándokok a szent helyre Jeruzsalembe, az idvezítő koporsójához.

*) Pecely hist. 160. l.

Nem akarván tovább untatni olvasóimat, kik úgy is tudják ezt, ha én nem mondom, áldást kívánva a hazára, maradok a t. Szerkesztő urnak tisztelője.

Honfy Gyula.

HELYBELI HIREK.

* A f. hó 28-án a helybeli fiatalság által tartatott májális nem a lövelde kertjében tartatott meg, hanem a szamos tul-ó oldalán levő Gózhajóhoz címzett vendégfogadóban, hová ugyan kevés nő vendég gyült, a mulatság azonban a legjobb kedvebe regelig tartott.

* Városunkban még mindig pusztító keleti marhavész szünni nem akarván, hatóságunk a csorda járát három hétre betiltotta, és ha ezen idő alatt a dühöngő vész megszűnik, a zárlat mely a közforgalomra, kereskedésre oly súlyosan hat, megszüntetik. A vész által elhullott marhák számát, sem azt, hogy hány darab gyógyult meg közölni nem tudjuk. A járvány bizottmány elhökét s több tagjait többször kértük fel, hogy közölné velünk mibenlétét, hogy mi is hírlap utján a közönséggel tudathassuk azt, mi azonban mai napig sem történt meg.

* A megyei műkedvelők által Szatmáron, június 5-én az alföldi szükkölködők javára adatik a „Falusiak” című eredeti vigjáték. Sok közönséget és jó sikert kívánunk.

* Hallomás szerint, a városi nőegylet is június 5-én tartaná majálisát a lövelde kertben.

* A f. hó 26-án tartott lövészet alkalomával 1-ső és 2-dik díjat nyerte Bauer József, a 3 dikát Sztaneczky János. A f. hó 29-én tartott lövészet alkalomával 1-ső díjat nyerte Fischinger Károly, 2-dikát Kovács Márton, 3-dikát Pfohl Ferenc főhadnagy.

* A megyei fiatalság által az alföldi szükkölködők javára Nagykárolyban rendezett sorsjátékkal összekötött táncestély tisztajövdelem, hallomás szerint 700 o. é. ft. körül van.

* E városi ovoda egylet f. évi jun. 19-én délutáni órákban, a lövelde kertben egy sorsjátékkal összekötött tavaszi ünnepélyt tartand. E jótékonvezélu törekvést a közönség pártfogásába ajánljuk.

* Arany György és Irhás Esaiás vezetésök alatt, Pócsi Lajostól elválva, egy jól rendezett zenekar alakult fuvó hangszerekkel is ellátva. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

* Május 24-én Nagykárolyban a megyei fiatalság által rendezett, sorsjátékkal összekötött

tavaszi táncestélyen „az alföldi inségesek javára” a következő nyerő számok huzattak ki.

200	301	319	1139	229	1195	83
326	333	230	564	474	664	152
644	193	219	561	1196	1374	715
1452	604	32	189	650	14	1183
417	1360	144	109	559	1296	374
303	1407	617	166	927	1280	
496	616	1428	455	939	360	
585	609	545	585	365	938	
228	8	620	355	1237	959	

A nyerő sorsjegy tulajdonosok kéretnek nyeremény tárgyaikat egy hó lefolyása alatt t. Nagy Béla urtól átvenni.

(r) Vasárnap jun. 29-én délután egy szerencsétlenségnek voltunk szemtanúi; ugyanis: a lövelde helyiségében lévő egyik kuglizónái, egy 11—12 éves figyermeknek — a már sebeségében jövő golyó, az ott levő golyóval, midőn a gyermek azt fölvenni akarván — összeütődött, s a jobb kezén levő középuját ketté szakította. Az ily többszöri előforduló szerencsétlenség kikerülése végett, fölkérjük erélyes városi hatóságunkat, hogy a mult időkben elhagyott ugyan, de most már látogatott lövelde helyiségét, a kóborgyermek számától — mely ugyan nem a legkevesebb — a mulató közönség nyére nézve, szorosabb felügyelet alatt tartaná.

Szerkesztői üzenet.

P. Gy. urnak Nagyvárad. Az említett levelet a költeményeket nem kaptuk.

E. I. urnak Debreczenbe. Leveledet lapunk számára várjuk. A többitől magány levelet várjad.

K. K. urnak Szigeten. Elég volt már a jóból. No de úgy van az ez életbe: az egyik jön a másik megy.

ÜZLET.

Szatmárt május 25-én tartott hetivásár alkalomával behozatott Tisztabuza 167 elkelt 153. Kátszeres 145 elkelt 120. Rozs 153 elkelt 98. Árpa 13 elkelt 11. Zab 210 elkelt 193. Tengeri 220 elkelt 193. Kása 62 elkelt 31. Főlelékek 131 elkelt 120. Krupli 45 elkelt 31. Aszuszilva 87 elkelt 61.

Árak következők voltak: Tisztabuza 8 ft. — Kétszeres 7 ft. 20 kr. — Rozs 6 ft. 6 ft. 40 kr. — Árpa 4 ft. 4 ft. 40 kr. — Zab 6 ft. 6 ft. 20 kr. — Tengeri 5 ft. 40—60 kr. — Kása 12 ft. 11 ft. 60 kr. — Főlelékek 7 ft. 7 ft. 40 kr. — Krupli 4 ft. 3 ft. 20 kr. — Aszuszilva 12 ft. 11 ft. 40 kr.

hasonlított az kebléhez mely a nemes erényektől szinte üres és kopár volt.

A nyughatatlan vért Gertrud boldog lett, mert megszüntek keblében az uralkodni vágyás kívánalmái, kiomlott vére egyszerűságra áldozat, mely a megsértett női erényért engesztelésül szokelt ég felé.

A REMÉNYHEZ.

Remény, remény, csalogóka délibáb!
Midőn majd elértünk repülés odább.
Mindig messze esalva.
Nyájas színben ragyogsz lelünk előtt,
Boldogságnak rajzolod a jövőt;
S nem teljesülsz soha.

Ringadoziam én is lány öledben,
Csak te benned, csak általad élttem,
Hittem mit ígértél.
Ha arcomon bufelleg támadott,
Rád gondoltam: és el repült legott,
Mint a száraz levél.

Boldog valék, holdog véghetetlen,
Boldogságom mosolygó színedben
Teljesülni hittem.
Mig nem zúgott a valónak szele,
Leveled le hervadának tőle,
S kóród maradt nekem.

Isten veled, hagyj el csalárd reményt
Alszínedben úgy sem bizom már én;
Mert olyan változó.
Most rám mosolyg, majd el hervad ismét,
Itt lengeti elsorvasztó szélét
Elleved, a való.

Sz. I.

Az Arabok elfoglalván Palestinát az ajtatokodók békéjét megzavarják; több hazatértek fekete színekkel festék a keresztények sorsát, névszerint: Remete Péter szívet és lelket megragadó beszédjével, annyira tüzelé az olaszokat és francziákat, miszerint 1095-ben elhatároztak a hitlenek elleni hadjáratot.

Már sok ezren harczoltak s vérzettek el a szent földért. Többen vezérkedtek a szent föld megszabadítását eszközlendők, Buillon Gotfréd a lotharingi herceg, mig nem királyunk II-ik András 1217-ben a keresztshad feletti vezérseget át vevén, a szentföldre indult 10,000 magyar lovas és sok mindenféle seregek kíséretében.

Megküzdött a király a harczveszélyével, dicsőséget aratott. Igaz, hogy drága volt a dicsőség, melyet több ezerek élete, a harczra pazarlott költség, s a honnak temérdek adósságba való kerítése bánt meg.

András adott szavához híven, a most is zavart állapotok között, a Bánnak teljes kegyelmet adott.

* * *

Nincs már sok mondani valónk. Ottó bűnténye után tüstént eltűnt a királyi lakból. Elszörnyűdött elkövetett vétke miatt, s saját lelkiismeretétől mardostatva; kellének furiái üldözvén a vadon pusztájába menekült; hiszen

HIRDETÉSEK.

Arverési hirdetmény.

Néhai Chernel Károly esdőtömegéhez tartozó a számo-körödi 6. számu telekgyezkönyvben foglalt összes nemesi ingatlanbirtok, mely a 5. belső telekből 112 katasztrális hold és 904 ölt fogatlan külbirtokból, az aranyosítás alkalmával a birtokra eső jogokból, s melyek becsérteke 6531. forint 10. kr. a hitelezők kielégítése végett nyilvános árverés útján eladni határozatán, ezen árverésre első határnapul f. e. július hó 11-dik napja, szükség esetére második határnapul f. e. augusztus hó 11-dik napja, mindenkor délelőtti 10. órára a helyszínrre Szamoskóródra tüzetik ki, mire a venni szándékozók azon hozzáadással hivatnak meg, hogy a részletes árverési feltételeket addig is údvari lakos Nagy Károly tömeggondnoknál és szatmári lakos Kiss Gábor ügyvédnél mint esdőválasztmányi tagnál megtekinthetik.

Kelt Szatmáron május 10-én 1864.

Nágyi Nagy Károly,
tömeggondnok. 2-3

Hirdetmény.

Svartz János esdőtömegéhez tartozó ingatlan birtokból 1 volt úrbéres egész telek külhatáryaival, nem különben 8 ezer öllből álló 3 darab szőlő f. e. Junius hó 6-án szükség esetén Szept 6-án regeli 9 órakor mindenkor Békta M.-Várossába tartandó közárverésen eladának.

Arverési feltételek következők:

1. Az eladó telekre betáblázott 512 ft. 80 kr. tartozás, a vevő által egy új kötelezvény kiállítás, és saját költségén teendő betáblázás mellett, a telekre teherült betáblázati megengedtetvén, készpénzben lefizeteni nem kívántatik, vevő tetszésétől függ továbbá vétel árból nevezett tőke kamatait lefizetni az egész tőkével együtt, vagy a kamatot tőkésítve, a többivel együtt egy kötelezvénybe a telekre betáblázati.

2. A vétel az többi részét vevő készpénzben azonnal lefizetni köteles, a bánatpénz 10% lóját teendő a becsárnak (900 ft.) bánatpénze vevőnek a vételárba számítatván.

3. A szőlők vételára elegendő biztosság, és rendes kötelezvény mellett vevőnél hogy aztán vevő azt f. e. nov. 1-80 napjára lefizetni köteleztetik addig járó 6%-os kamattal egyedül 1/10-ed részét fizetendő vevő készpénzben a vétel árból.

4. Százalék árverési, és körülvelek kiállítás költségeit vevők egyedül viselendik

Tepfenhárd Márton
tömeggondnok,
a választmány megbízásából.

488/1863 P.

Arverési hirdetmény.

Közírré teszem, — hogy Roer Gusztáv M. Petri lakos részére öz. Keresztze-gy Albetinó Nyir-megyési lakostól lefoglalt ingóságok, u. m. 1. 14 db 5-4 éves sertés, 2. 50 db. ősi malacz, 3. 5 db. 16 9-10 évesek 4. 2 db. ökör 6-7 éves ökör; 5. 2 db. vasas ígás és 1 db. kis futó szekér; 6. 5 db. fiatal tehén, 7. 5 db. hét éves ökörtinó; 8. 5 kas méh; 9. 9 bizser-tés melyek közül 5 öreg-süldő f. 1864. év Junius 2-dik napján d. e. 10 órakor a helyszínrre Ny. Megyes községében tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett elfognak adani. — Kelt N-Károlyban 1864. Május 14. —

Fráter József,
Főszolgabíró.

2-3

765/1864

Arverési hirdetmény.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közírré tétetik, mikép a végrehajtási árverés Anholcz Jakab felperes részére ennek 101. fünyi és 90 krajnykövetelése, s a törvényes járulékok erejéig Krausz Herman alperes ellen, ennek az Oláh Gyűrűs községi 150. sz. tjkönyvben 971. helyr. sz. alatt az ő valamint az Oláh Gyűrűsi 200. sz. tjkben, 1107. helyrajzi sz. a. Krausz Herman özvegye, Krausz Herman, Rachel, Rebeka, Lévi és Betti nevére bejegyzett bir-

tokaira, melyek szőlőből állanak, s összesen 525 ft-á becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1864. évi junius hó 21-dik, és szükség esetén 1864. évi július hó 21-ik napjának d. e. 9 órája a helyszínrre tüzetik ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket előlött törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Verzar József főszolgabíró unán bármikor megtekinthetik, s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsérteken vagy azon felül el nem adhatatnak, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszékének 1864. évi aprilis hó 21-dik napján Szatmárt tartott üléséből.

Szatmáry Elek,
tk. h. kiadó.

2-3

1527/1864 sz.

Arverési hirdetmény.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közírré tétetik, mikép a végrehajtási árverés Sipos János felperes részére, ennek 86 ftnyi és 5 krajny követelése, s a törvényes járulékok erejéig Imre György és Lajos alperesek ellen, ezeknek a T. Berek községi 11. sz. tjkönyvben A. I. alatt az ő. és Imre György özvegye, Imre Juhanna Zsuzsanna és Maria nevére bejegyzett birtokaira, melyek belső telekü ház — és 2/4 urbérkülsőségből állanak, s összesen 575 ft. — krra becsültettek, elrendeltetvén: árverési határidőül az 1864. évi junius hó 21-dik és szükség esetén 1864. évi július hó 21-dik napjának d. e. 9 órája a helyszínrre tüzetik ki; melyre venni szándékozók oly kijelentés mellett hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket előlött törvényszéknél, és a végrehajtással megbízott Günthner Ignácz szolgabírónál bármikor megtekinthetik s hogy a kérdéses birtok, a mennyiben az első árverés alkalmával becsérteken vagy azon felül el nem adhatatnak, a második árverésen a legtöbbet ígérőre azon alul is le fog ütteni.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszékének 1864. évi april hó 28-dik napján Szatmárt tartott üléséből.

Szatmáry Elek
tkönyvi h. kiadó.

Hirdetmény.

Nagyméltóságú Gróf Károlyi György úr Nagy Károlyi törzs juhászatából hatvan darab 3-4-5 éves tenyész kosok jelöltettek ki eladásra; mifelet a Nagy Károlyi Tisztartóságnál lehet értekezni.

Bárony János
tisztartó.

3-2

816/1864

Esze Gábor felperes javára, Liptai József és neje Joó Karolina alperesek ellen megütölt 980 ft. s járulékairejéig, nevezett alperesektől lefoglalt a városi 1102. sz. tjkönyvben 8056 és 8425 h. r. sz. a. fekvő és összesen 1800 fra becsült birtokok elárvereltetvén, evégett f. e. junius 8. első július 9-ke 2-ik határnapokul tüzetnek. Árverési feltételek az e városi tszoki iródában a hivatalos órátkban megtekinthetők. Kelt Szatmárt april 14-én tartott tszki ülésből. 4-5

Arverési hirdetmény.

A krasznaközjárás szolgabírójára részéről közírré tétetik, hogy néhai Vaisenbacher Maria Bich Józsefnő hagyatékához tartozó T. Terebesen 77 sz. a. fekvő 140 fra becsült zsellérház, f. e. junius 20. szükségsetén július 20-án d. e. 10 órakor a helyszínrre elárvereztetni fog.

2-3

Kelt Szakaszon, május 18. 1864.

2106/1864 sz.

Hirdetmény.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszéke részéről ezennel közírré tétetik, mikép Budaházy István és társának mint felpereseknek Uzonyi László elperes ellen 494 fr. 90 kr. követelése és járulékaí iránt folyamatban levő ügyökben ő-pályi községi 56 sz. tjkönyvi birtok eladására 1864 évi mártus 31-én 552 sz. alatt 1864 évi május 24. és junius 27 re kitézve volt árverés, Uzonyi Lászlóné Balogh Juhannának férje és a jelzálogos hitelezők ellen bejelentett tulajdoni igény — ügyében 987/1864 sz. a. hozott ítélet ellen az előlbi által 2106/1864 sz. a. benyújtott fellebbezés folytán megtartani nem fog. — mi venni szándékozókknak ezennel tudomásukra adatik.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszékének szatmárt 1864 évi május hó 19-én tartott üléséből.

Szatmáry Elek
tkönyvi h. kiadó.

Felhívás.

A Csatlós József és neje Suller Julia nevére jegyzett Nagy-Károly községi 1073 sz. telekgyezkönyvi birtoknak végrehajtás utján elárverezése tekintetéből a bekebelezéssel biztosított hitelezőknek a megyei telekkönyvi törvényszék előtt leendő összejevetelére 1864. évi junius hó 16-ik napjának d. e. 9 órájálévén kitézve: mindazok, kik a lefoglalt javakra tulajdoni igényt tartanak, ezennel felhivatnak, hogy igényüket a fentirt napig e törvényszékél jelentsek be.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszékének 1864. évi april hó 28-kán Szatmárt tartott üléséből. Szatmáry Elek, 2-3 tk. h. kiadó.

Felhívás.

A Gittenger János és neje Kien Julianna nevére jegyzett Erdőd községi 180 sz. telekkönyvben 2299. helyrajzi sz. a. felvett szőlőnek végrehajtás utján elárverezhetése tekintetéből a bekebelezéssel biztosított hitelezőknek a megyei telekkönyvi törvényszék előtt leendő összejevetelére 1864. év junius hó 16-dik napjának d. e. 9 órája levén kitézve: mindazok, kik a lefoglalt javakra tulajdoni igényt tartanak, ezennel felhivatnak, hogy igényüket a fentirt napig e törvényszékél jelentsek be.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszékének 1864. évi aprilis 28-án Szatmárt tartott üléséből. Szatmáry Elek, 3-3 tk. h. kiadó.

1065/1864 sz.

Felhívás.

A Frank József özvegye Berats Veron nevére jegyzett Nagy-Károly községi 1298. sz. telekgyezkönyvi birtoknak vérehajtás utján elárverezhetése tekintetéből a bekebelezéssel biztosított hitelezőknek a megyei telekkönyvi törvényszék előtt leendő összejevetelére 1864. évi junius hó 16-dik napjának d. e. 9 órája levén kitézve: mindazok, kik a lefoglalt javakra tulajdoni igényt tartanak, ezennel felhivatnak, hogy igényüket a fentirt napig e törvényszékél jelentsek be.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszékének 1864. évi aprilis hó 28-kán Szatmárt tartott üléséből.

Szatmáry Elek,
tk. kiadó.

5-5

432/1864 P.

Hirdetmény.

A krasznaközjárás II-dik kerület szolgabírójára részéről közírré tétetik, hogy N.-zsadányi lakos Szabó Ferencz hagyatékához tartozó Zsadány községben 96. sz. slatti 400 fra becsült zsellér telek a rajta levő házzal és kovacs-műhelylyel együtt, a f. évi junius 6-kán, szükség esetében júl. 5-kén a helyszínrre Zsadányban, mindenkor d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen, készpénzfizetés mellett el fog adani, mire a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

2-3

Az árverési feltételek az eljáró bíróságnál megtekinthetők.

Vetés, 1864. máj. 5.

Szerdahelyi Károly
szolgabíró.

5-5

Hirdetmény.

M. szalka m. város t. cz. Közbirtokosait illető kir. k. jogok hasznonytele, f. 1864 év junius hó 27-ik napján a reggeli órákban, M. szalkán a városházánál, 1865 ik év első napjától kezdendő három egymás után következő évekre, nyilvános árverés útján bér be fog adani, a bérlelő kívánók, kellő bánat pénzel ellátva ezenel meghivatnak. — Kelt m. szalkán május 10-én 1864.

Csaholczy István,
földes uri meghízott.

1-3

A sonkádi t. birtokosság 1864. évi júl. 2-án délelőt 10 órára Sonkádra, hol és mikor az urbér rendbeszedési perbeli előmunkálatok is hitelesítendők lesznek; a közbirtokossági ügyek elintézése végett, általam ezennel meghivatik, a meg nem jelenő közbirtokos urak, a megjelenők többségének határozatához járulónak fognak tekintetni. Szatmárt május 28. 1864.

Roxer Vilmos
mint gr. Teleky Sándor ömtsza
javainak felügyelője.

1-3

1460/1864 sz.

Felhívás.

A Liptay Sámuel nevére jegyzett Nagy-Károlyi 61. sz. telekgyezkönyvi birtoknak végrehajtás utján elárverezhetése tekintetéből a bekebelezéssel biztosított hitelezőknek a megyei telekkönyvi törvényszék előtt leendő összejevetelére 1864 évi hó 16-dik napjának d. e. 9 órájálévén kitézve: mindazok, kik a lefoglalt javakra tulajdoni igényt tartanak, ezennel felhivatnak, hogy igényüket a fentirt napig e törvényszékél jelentsek be.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszékének 1864 évi május hó 6-kán Szatmáron tartott üléséből. Szatmáry Elek, 1-5 tkönyvi h. kiadó.

1536/1864

Hirdetmény.

Nagy-Károlyi lakos Pap Gedeon megyei rendes esküdt — benutatótt köz-ügyvédi oklevelének megyszerzte kihirdetését kérelmezvén, minthogy a tekintetes királyi ítélő tábla nevezett részére szabályszerűen kiállított oklevél által az ügyködhetési jogot Magyarország területére meg adta, s az ügyködhetési gyakorlathra feljogosított homi ügyvédek közzé sorozta, — Kerelme méltányolnak és jogosnak találtatván, oklevele ezenel megyszerzte kihirdettetik. — Kelt Szatmárt május 19-én. 1864

Szatmár megye Efső alspányá.
Cseh Ferencz.

4-1

1436/1864 sz.

Felhívás.

A Holländer Sámuel nevére jegyzett Baliz-vasvári 47. sz. telekgyezkönyvi birtoknak végrehajtás utján elárverési tekintetéből a bekebelezéssel biztosított hitelezőknek a megyei telekkönyvi törvényszék előtt leendő összejevetelére 1864 évi hó 16-dik napjának d. e. 9 órája levén kitézve: mindazok, kik a lefoglalt javakra tulajdoni igényt tartanak, ezennel felhivatnak, hogy igényüket a fentirt napig e törvényszékél jelentsek be.

Szatmármegyei telekkönyvi törvényszékének 1864 évi május hó 6-án Szatmáron tartott üléséből.

Szatmári Elek,
tkönyvi h. kiadó.

1-3

A kispaládi t. közbirtokosság 1864 évi július 3-án dél előt 10 órára a közbirtokosságot érdeklő több ügyek elintézése végett, Kispaládra tisztelettel egybe hivatuk, s a meg nem jelenő közbirtokos urak ugy fognak tekintetni kik a megjelenők többségének határozatához járultak. — Szatmár 1864. évi május 28.

Roxer Vilmos,
a gróf Teleki család részéről. 4-3